

- 1 ז. אמנם, ישנו מי שטוען: איך אפשר לתבוע ממנו דבר כזה - שגם בשעה שעוסק בעניני העולם,
2 יאיר את העולם, על-ידי-זה שיהיה מובדל מן העולם?
- 3 התעסקותו בעניני העולם - טוען הוא - היא על-פי תורה, כפי שדרשו רז"ל⁵⁴ על הפסוק⁵⁵ "וברכך
4 ה' אלקיך בכל אשר תעשה", "יכול יהא יושב ובטל, תלמוד-לומר אשר תעשה", וכן דרשו רז"ל⁵⁶ על
5 הפסוק⁵⁷ "ששת ימים תעבוד", "זו מצות-עשה". אלא, שבזה גופא יש חילוק אם הענין ד"תעשה",
6 "תעבוד", הוא כמו אצל יושבי אוהל או כמו אצל בעלי עסק.
- 7 וכיון שהיותו בעל-עסק הוא על-פי תורה - צריך הוא להיות מונח בהעסק, כיון שדוקא באופן כזה
8 ירוויח את פרנסתו, ויוכל גם לפרנס את "יששכר" - הן ה"יששכר" שמחוץ הימנו, יושבי אוהל, לתמוך
9 במוסדות חינוך, ישיבות וכו', והן ה"יששכר" שבו, שהרי גם בעל-עסק צריך לקבוע עתים לתורה, כך,
10 שהתעסקות בהעסק היא בשביל לפרנס את עצמו בזמן שיושב ועוסק בתורה,
- 11 - וכידוע⁵⁸ שהבעל-שם-טוב היה מלמד זכות על בעל-עסק שמונחים לגמרי בעניני העסק, שכוונתם
12 היא כדי שיוכלו ליתן צדקה, לפרנס את היושבי אוהל, או להשיא בנותיהם לתלמידי חכמים וכיוצא
13 בזה. -
- 14 ולכל היותר, הרי הוא בדרגא ש"כל מעשיך יהיו לשם שמים"⁵⁹, אבל עדיין אינו אוחד בדרגא ד"בכל
15 דרכיך דעהו"⁶⁰.
- 16 ואם כן, טוען הוא, כיצד תובעים ממנו שגם בהיותו עוסק בעניני העולם, יהיה מובדל מן העולם,
17 כפי שהוא מצד פנימיותו, ועל-ידי-זה יאיר את העולם?!
- 18 בתניא מבואר - ממשיך לטעון - שכאשר בא לידי נסיון כו', אזי "ויקץ כישן ה'", שנקודת היהדות
19 ניצורה משנתה כו', אבל בכל שאר הזמנים הרי הפנימיות שלו אינה בהתגלות; ואילו כאן תובעים ממנו
20 שבמשך כל הזמן, תמיד, יאיר את העולם על-ידי הפנימיות שלו?!
- 21 ח. אך הענין הוא:
- 22 התחלת הדלקת המנורה באופן של "נר תמיד" היא על-ידי אהרן הכהן, שאליו נאמר הציווי "בהעלותך
23 את הנרות", ולאחרי שאהרן הכהן מדליק את הנרות, אזי יכולה להיות הדלקת הנרות גם על-ידי שאר
24 הכהנים, ועד ש"הדלקה כשרה בזר"⁶¹, על-ידי כל אחד מישראל, כמו שכתוב⁶² "ואתם תהיו לי ממלכת
25 כהנים",
- 26 ובפרט בזמן הזה שהדלקת הנרות היא רק ברוחניות הענינים, ועל-ידי-זה נעשה הענין בשלימותו,
27 על-דרך מאמר רז"ל⁶³ "כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה" (ולא כמו בזמן הבית, שהעסק
28 בתורת עולה לא היה בשלימות כל זמן שעדיין חסרה אצלו ההקרבה בפועל, כי חסרון ההקרבה בזמן
29 הזה הוא בגלל שהקדוש-ברוך-הוא לקח את בית המקדש לפי שעה, אבל הוא - היהודי - מצדו עושה
30 כל מה שביכלתו ללא חסרון),
- 31 וזוהי נתינת כח לכל אחד ואחד מישראל שיוכל להאיר את העולם באופן ד"נר תמיד", לא רק בשבת
32 ויום-טוב, אלא גם בימות החול ובעת עסקו בעובדין דחול.
- 33 ט. ויש להוסיף ולבאר בנוגע לפעולתו של אהרן בהדלקת המנורה - שענין זה היה לאחרי ש"ראה
34 אהרן חנוכת הנשיאים", ו"חלשה אז דעתו כשלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו", ואז "אמר לו
35 הקדוש-ברוך-הוא חייך שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות"⁶⁴:

(54) מדרש תהלים קלו, יג. יל"ש שם (רמז תתפג).

(55) פ' ראה טו, יח.

(56) הובאה בדרשות ר' יהושע אבן שועב פ' וישב ובס' מנחה

בלולה יתרו כ, ט. וראה מכילתא דרשב"י יתרו שם.

(57) יתרו שם.

(58) ראה כש"ט סקס"ה. וראה גם תורת מנחם - התוועדויות

ח"ח ע' 146. וש"נ.

(59) אבות פ"ב מ"ב (פרק דשבת זז).

(60) משלי ג, ו. וראה תורת מנחם - התוועדויות ח"מ ע' 255.

וש"נ.

(61) רמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ז.

(62) יתרו יט, ו.

(63) מנחות בסופה. ועוד.

(64) פרש"י ריש פרשתנו. וראה גם שיחת ש"פ בהעלותך